

04 การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้า

Cardiopulmonary resuscitation (CPR)

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

การปฏิบัติกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินและปฐมพยาบาล

การปฏิบัติกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินและปฐมพยาบาล

1. วิธีปฏิบัติเมื่อแรกพบผู้บาดเจ็บ
2. การปฐมพยาบาล
3. บาดแผลและการห้ามเลือด
4. การปฐมพยาบาลผู้ที่ถูกไฟไหม้ น้ำร้อนลวก
5. การปฐมพยาบาลผู้ที่ถูกงูกัด
6. การปฐมพยาบาลผู้ที่มีกระดูกหัก
7. การยกเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ
8. การปฐมพยาบาล ผู้ที่ถูกไฟดูด
9. การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (CPR)

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

1. วิธีปฏิบัติเมื่อแรกพบผู้บาดเจ็บ

1. โทร 1669 อย่าเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บจากตำแหน่งที่พบให้ทำการปฐมพยาบาลตรงที่เกิดเหตุ ยกเว้นในกรณีที่อาจมีอันตรายต่อผู้บาดเจ็บและผู้ปฐมพยาบาล
2. ตรวจดูการหายใจ การทำงานของหัวใจพร้อมทั้งให้การช่วยเหลือ
3. ป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับผู้บาดเจ็บในขั้นต่อไป
4. ห่มผ้าให้ผู้ป่วยเพื่อป้องกันการช็อก
5. ขยายเข็มขัด และเสื้อผ้าให้หลวม
6. ถ้ามีแผลควรพันผ้าไว้ และถ้ากระดูกหักต้องเข้าเฝือกชั่วคราวให้
7. ชวนผู้บาดเจ็บคุยเพื่อให้เกิดความสบายใจ
8. อยู่กับผู้บาดเจ็บจนส่งให้กับตำรวจหรือหน่วยกู้ภัย หรือญาติ
9. พึงระลึกถึงความสามารถของตัวเราในการปฐมพยาบาล

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

2. การปฐมพยาบาล

การปฐมพยาบาล หมายถึง การให้ความช่วยเหลือผู้บาดเจ็บขั้นแรกก่อนที่จะส่งไปให้แพทย์รักษาต่อ โดยทั่วไปการปฐมพยาบาลจะปฏิบัติ ณ สถานที่เกิดเหตุ นอกจากสถานที่นั้นๆ ไม่เหมาะสมและไม่สะดวกแก่การให้การปฐมพยาบาล

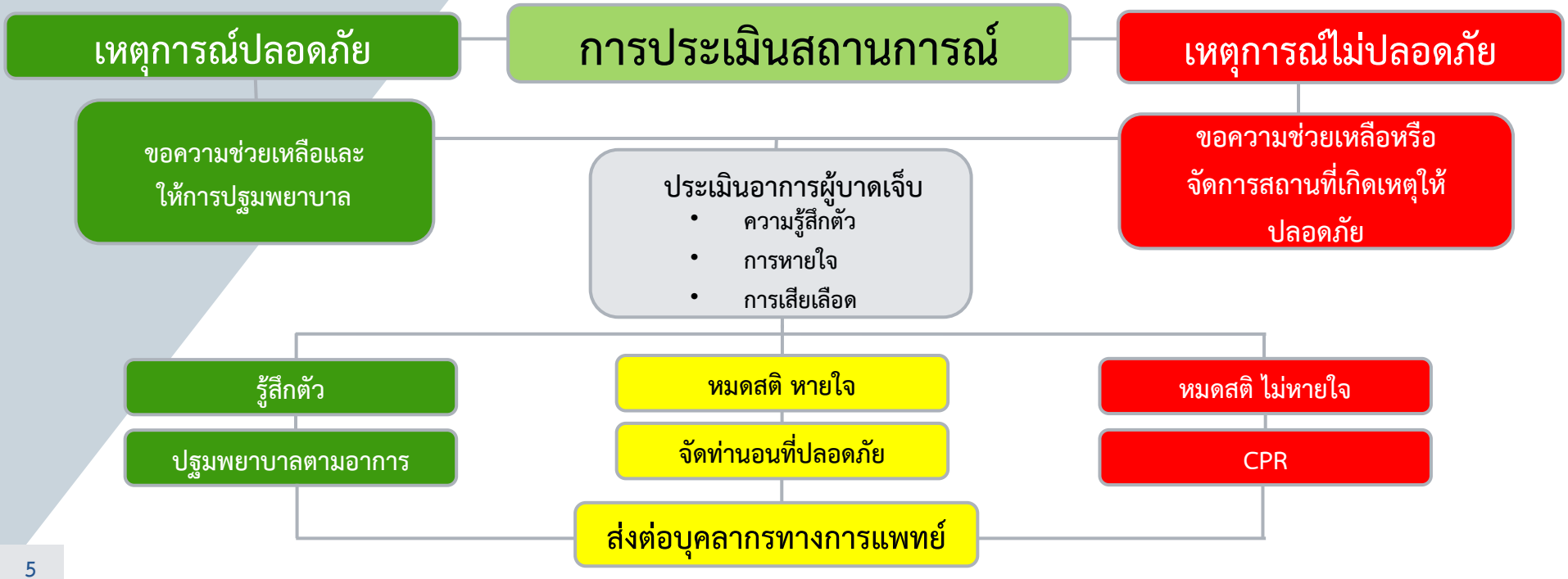

วัตถุประสงค์หลักในการปฐมพยาบาล

- ✓ ป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นในระยะต่อไป
- ✓ เพื่อช่วยชีวิต
- ✓ บรรเทาความเจ็บปวดหรือลดความทรมาน
- ✓ ลดความเสี่ยงการเกิดความพิการ และช่วยให้ฟื้นตัวเร็วขึ้น
- ✓ รีบนำส่งโรงพยาบาลในกรณีจำเป็น

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

2. การปฐมพยาบาล

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

2. การปฐมพยาบาล

การเรียงลำดับความสำคัญเพื่อทำการปฐมพยาบาล

1. ให้การปฐมพยาบาลในกรณีที่ผู้ป่วยทางเดินหายใจอุดตัน (Obstructed Airway) มีการหายใจลำบาก หรือหยุดหายใจ สิ่งที่ตามมา ภายหลังจากการหายใจหยุดทำงาน คือ หัวใจหยุดทำงาน ดังนั้นผู้ปฐมพยาบาลต้องพร้อมช่วยเหลือทันที
2. การปฐมพยาบาลการตกเลือดอย่างรุนแรง ศีรษะได้รับบาดเจ็บอย่างรุนแรง มีแผลทะลุที่ช่องอกและช่องท้อง ได้รับสารพิษ หัวใจวายและการช็อกขั้นรุนแรง
3. ให้การปฐมพยาบาลแผลไหม้ทุกชนิด กระดูกหัก และการบาดเจ็บ บริเวณกระดูกสันหลัง
4. ให้การปฐมพยาบาลการบาดเจ็บเล็กๆ น้อยๆ

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

2. การปฐมพยาบาล

Shock หมายถึง อาการที่หัวใจไม่สามารถสูบฉีดโลหิตไปเลี้ยงส่วนต่างๆ ของร่างกายได้เพียงพอ

การช่วยชีวิตอย่างกะทันหันภายใน 4 นาที

หยุดหายใจให้ช่วยเหลือภายใน 4 นาที

สาเหตุของการช็อก

1. เสียเลือด เสียน้ำ จากร่างกายมาก
2. ขาดออกซิเจน
3. พิษของแบคทีเรีย หรือเชื้อโรค
4. อารมณ์กลัว ตื่นเต้น ตกใจมาก หรือเจ็บปวดมาก
5. การแพ้ เช่น แพ้ยา พิษต่างๆ

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

3. บาดแผลและการห้ามเลือด

1. บาดแผลปิด

ได้แก่ แผลฟกช้ำ การบวม การปูด

- การปฐมพยาบาลให้ประคบความเย็น ให้เร็วที่สุดเพื่อลดอาการบวม และการเจ็บภายใน 24 - 48 ชั่วโมง
- หลังจาก 48 ชั่วโมงใช้ความร้อนประคบ

บาดแผลแบ่งเป็น 2 ชนิดใหญ่

2. บาดแผลเปิด

เป็นบาดแผลที่ทำให้เกิดรอยแยกของผิวหนัง แบ่งเป็น

- บาดแผลถลอก เป็นแผลตื้นมีผิวหนังถลอกและมีเลือดออกเล็กน้อย
- บาดแผลฉีกขาด เป็นแผลที่เกิดจากวัสดุที่ไม่มีคม แต่มีแรงพอที่จะทำให้ผิวหนังและเนื้อเยื่อใต้ผิวหนังฉีกขาดได้ขอบแผลมักขาดรุ่งริ่ง การปฐมพยาบาลทำได้โดยทำความสะอาดแผล / ห้ามเลือด
- บาดแผลตัด เป็นแผลที่เกิดอาวุธหรือเครื่องมือที่มีคมเรียบตัด เช่น มีด ขวาน ปากแผลมักแคบและเรียบ การปฐมพยาบาลทำได้โดยทำความสะอาดแผล / ห้ามเลือด / ถ้าอาการหนักให้นำส่งโรงพยาบาล
- บาดแผลถูกแทง เป็นแผลที่เกิดจากวัตถุปลายแหลมแทงเข้าไป เช่น มีดปลายแหลม ห้ามดึงมีดออก !!

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

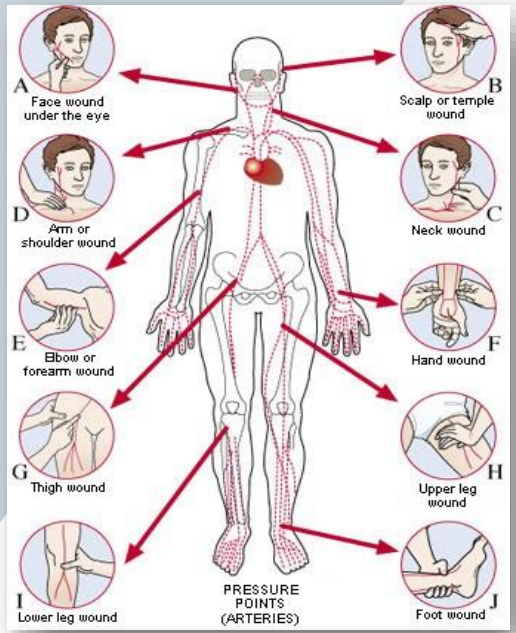
3. บาดแผลและการห้ามเลือด

เมื่อเกิดบาดแผลเปิดจะมีเลือดไหลออกมาเป็น 3 ลักษณะ

1. เลือดออกซึมๆ ไหลช้าๆ มักเกิดจากเส้นเลือดฝอยได้รับอันตรายจะมีความรุนแรงน้อย และห้ามเลือดได้ง่าย
2. เลือดออกมีสีแดงคล้ำ ไหลช้าไม่พุ่งแรง ไม่เป็นจังหวะ มักเกิดจากเส้นเลือดดำได้รับอันตราย
3. เลือดออกสีแดงสด เลือดจะออกจากบาดแผล พุ่งแรงเป็นจังหวะตามการเต้นของหัวใจ มักเกิดจากเส้นเลือดใหญ่ได้รับอันตราย

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

3. บาดแผลและการห้ามเลือด

กดจุดห้ามเลือด

วิธีการห้ามเลือด

1. กดลงบนบาดแผลโดยตรง
2. ยกส่วนที่เลือดออกให้สูงกว่าหัวใจ
3. รัดเหนือบาดแผลไม่ควรรัดนานเกิน 6-8 ชม.

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

3. บาดแผลและการห้ามเลือด

เลือดออกภายใน

อาการ: หน้าซีด เหงื่อออก ชีพจรเบาเร็วความดันโลหิตต่ำลง

การปฐมพยาบาล

- นอนราบศีรษะต่ำ ปลายเท้าสูง
- งดอาหารและน้ำทุกชนิด
- รีบนำส่งโรงพยาบาล

เลือดออกในสมอง

อาการ : หน้าซีด ตัวเย็น ชีพจรเบาเร็ว ความดันโลหิตต่ำ อาเจียนพุ่ง ซึมลง และปวดศีรษะมากขึ้น

การปฐมพยาบาล

- นอนหรือนั่งให้ศีรษะสูงเล็กน้อย
- งดอาหารและน้ำทุกชนิด
- รีบนำส่ง โรงพยาบาล

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

4. การปฐมพยาบาลผู้ที่ถูกไฟไหม้ น้ำร้อนลวก

เมื่อพบผู้ถูกไฟไหม้ น้ำร้อนลวก ควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ในกรณีที่ถูกไฟไหม้ ให้รีบดับไฟทันที โดยใช้ผ้าหนาๆ หรือ ผ้าชุบน้ำสะอาดคลุมตัวผู้บาดเจ็บไว้
2. ใช้น้ำเย็นราดบริเวณที่ได้รับบาดเจ็บ หรืออาจใช้ผ้าชุบน้ำเย็น หรือใช้วุ้นของว่านหางจระเข้วางประคบบริเวณนั้นไว้
3. รีบถอดเสื้อผ้าเครื่องประดับต่างๆ ออกก่อนที่แผลจะบวม
4. ถ้ามีอาการ ช็อกต้องรีบแก้ไขด่วน
5. ถ้าหยุดหายใจต้องช่วยผายปอดหรือถ้าหัวใจหยุดเต้นต้องช่วยนวดหัวใจ
6. ถ้าเกิดแผลบริเวณหน้า ควรล้างตาให้สะอาดด้วยน้ำเย็น แล้วใช้ผ้าสะอาดปิดตาไว้ เพื่อป้องกันฝุ่นละอองเข้าตา
7. ขณะนำส่งรพ.ควรใช้ผ้าสะอาดคลุมร่างกายไว้

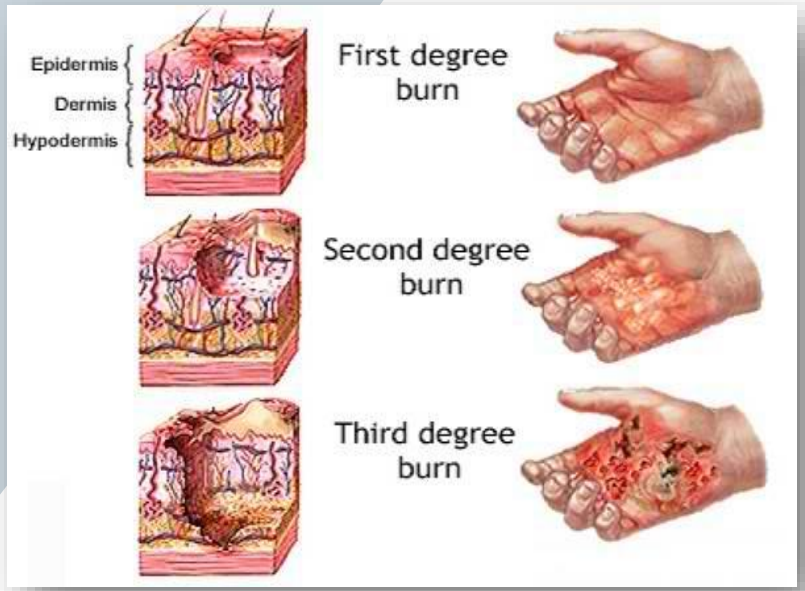

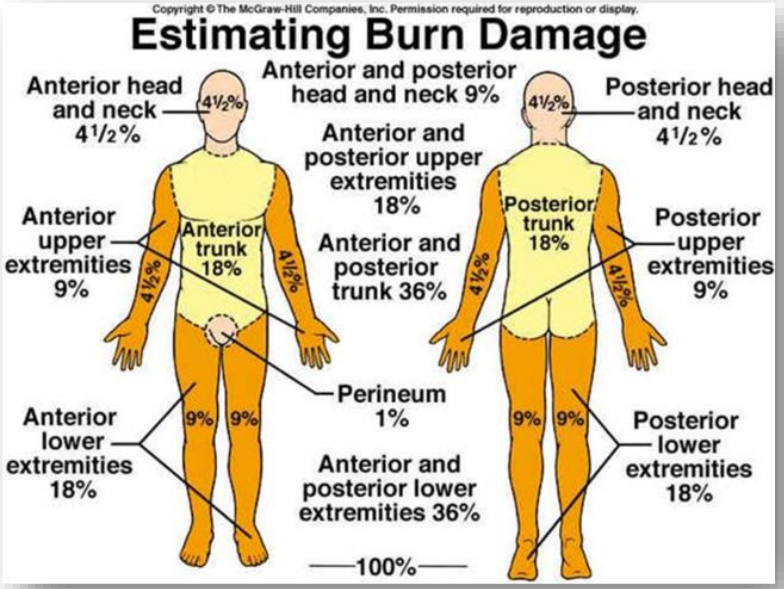

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

4. การปฐมพยาบาลผู้ที่ถูกไฟไหม้ น้ำร้อนลวก

การประเมินความรุนแรงของบาดแผลไฟไหม้,น้ำร้อนลวก,ไฟฟ้าดูด

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

4. การปฐมพยาบาลผู้ที่ถูกไฟไหม้ น้ำร้อนลวก

ความลึกของแผล

ความรุนแรง	ส่วนที่ถูกความร้อน	อาการ	ความรู้สึก
ดีกรีที่ 1	พื้นของหนังกำพร้า	*แดง ผิวพอง	ปวดแสบ ปวดร้อน
ดีกรีที่ 2 ตื้น	ส่วนตื้นของหนังแท้	มีเม็ดพอง, ตุ่มน้ำ แผลแดง มีน้ำเหลือง	เจ็บ
ดีกรีที่ 2 ลึก	ส่วนลึกของหนังแท้	มีเม็ดพองริมแผลชัด ลอกส่วนบนออกได้	เจ็บชาบางแห่ง
ดีกรีที่ 3	หนังแท้ทั้งหมดถูกทำลายถึงชั้นกล้ามเนื้อ	แผลซีดขาว หรือ มีสีเทาจนถึงดำ	ชา ไม่มีความรู้สึก

ดีกรีที่ 1

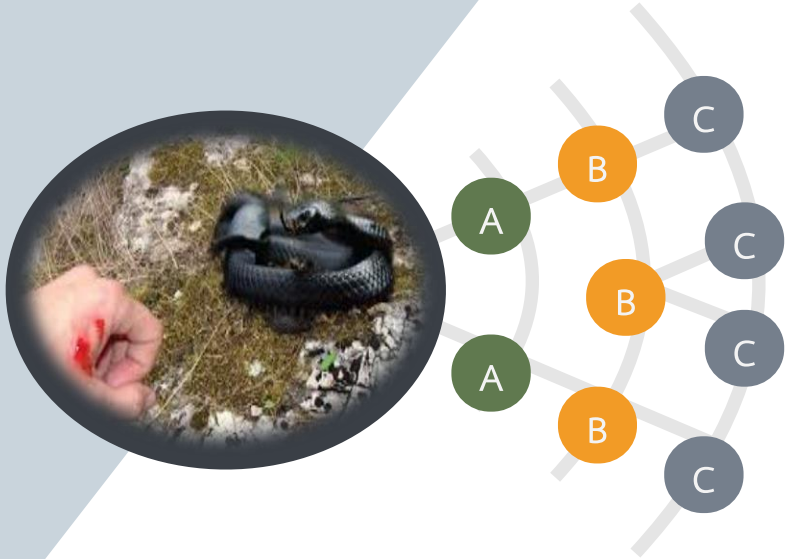

ดีกรีที่ 2

ดีกรีที่ 3

ห้าม ! ใช้น้ำปลา, ยาสีฟัน ฯลฯ ทาบริเวณแผล

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

5. การปฐมพยาบาล ผู้ที่ถูกงูกัด

พิษงูมี 3 ชนิด

1. พิษต่อระบบประสาท (Neurotoxin) เช่น งูเห่า งูจงอาง งูสามเหลี่ยม
2. พิษต่อระบบโลหิต (Hemotoxin) เช่น งูแมวเซา งูกะปะ
3. พิษต่อระบบกล้ามเนื้อ (Myotoxin) เช่น งูทะเล

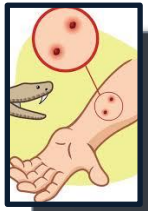

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

5. การปฐมพยาบาล **ผู้ที่ถูกงูกัด**

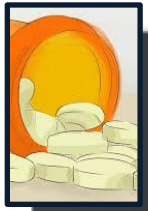
1. พยายามให้คนป่วย เคลื่อนไหวน้อยที่สุด อย่าตื่นเต้น

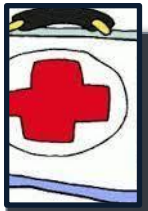
2. ให้นอนราบ ใช้ผ้าพันบริเวณแผล

3. ประคบด้วยความเย็น ห้ามดื่มสุรา กาแฟ

4. ให้ยาแก้ปวด เช่น PARACETAMOL

5. ควรให้กำลังใจผู้ป่วย ขณะนำส่งแพทย์

6. ถ้าหมดสติหายใจไม่สะดวก ต้องทำ CPR

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

6. การปฐมพยาบาล ผู้ที่มีกระดูกหัก

1. แบบปิด

อาการที่แสดงว่ากระดูกหัก

1. ปวด, บวม, ร้อน
2. จับโยกเบาๆ จะมีเสียงดังกรอบ..แกรบ
3. ผิดรูปร่างไป
4. เคลื่อนไหวหรือใช้งานไม่ได้

การปฐมพยาบาลคนกระดูกหัก

พยายามให้กระดูกที่หักขยับเขยื้อนน้อยที่สุด

ถ้ากระดูกหักแบบเปิดใช้ผ้าสะอาดปิดไว้

2. แบบเปิด

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

6. การปฐมพยาบาล **ผู้ที่มีกระดูกหัก**

หลักการเข้าเฝือกชั่วคราว

1) สามารถตรึงกระดูกที่หักให้อยู่นิ่ง

2) ต้องยึดข้อกระดูก 1 ข้อเหนือรอยกระดูกที่หัก และ 1 ข้อ ใต้รอย กระดูกที่หัก

3) ถ้ามีบาดแผลต้องห้ามเลือด ปิดบาดแผลด้วยผ้าสะอาด พันผ้าแล้วจึงใส่เฝือกชั่วคราว

4) อย่าพยายามดึงกระดูกให้เข้าที่เอง

5) ให้ผู้บาดเจ็บอยู่ในท่าที่สบายที่สุด

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

7. การยกเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ

หลักการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ

1. อย่าเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บยกเว้นที่จำเป็นจริงๆ
2. อธิบายผู้บาดเจ็บก่อนว่าจะทำอะไร
3. การเคลื่อนย้ายควรทำเป็นทีม ประเมินกำลังตัวเองก่อนทำ
4. เมื่อมีคนช่วยหลายคน จะต้องมีคนหนึ่งเป็นผู้ออกคำสั่งในการยก
5. รู้วิธีการยกที่ถูกต้อง
6. ผู้ช่วยเหลือปลอดภัย ผู้บาดเจ็บปลอดภัย

หลักการที่ควรยึดถือเสมอ

1. เคลื่อนย้ายเท่าที่จำเป็น
2. ผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุที่ไม่รู้สึกตัว ให้ดามคอก่อนเคลื่อนย้าย
3. ทำการปฐมพยาบาลก่อนจะเคลื่อนย้าย-ห้ามเลือด ใส่เฝือกชั่วคราว
4. ประเมินกำลังก่อนยก
5. ห้ามทำในสิ่งที่ไม่รู้

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

7. การยกเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ

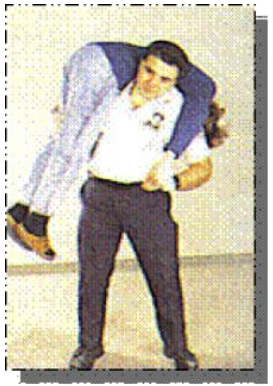
การเคลื่อนย้ายคนกระดูกสันหลังหัก..... *สำคัญมาก*

ถ้าทำผิดวิธี จะทำให้ผู้ป่วยเป็นอัมพาต....

พิการไปตลอดชีวิต

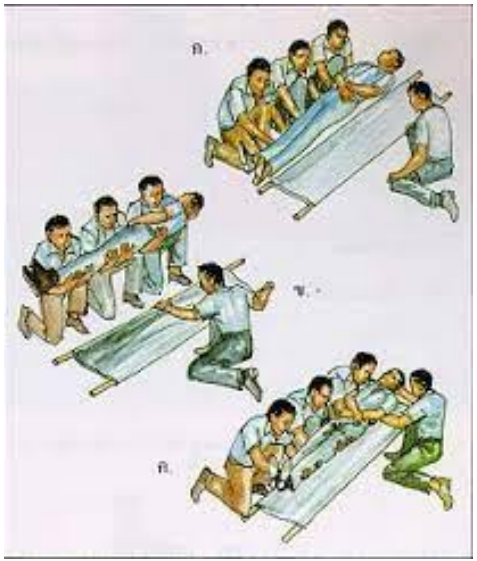

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

7. การยกเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

8. การปฐมพยาบาล ผู้ที่ถูกไฟดูด

1. บริเวณที่ไฟฟ้าผ่านเข้า : จะมีสีเหลืองอมเทา รอบๆ แผลแดง

2. บริเวณทางออกของไฟฟ้า : จะเป็นวงขอบแผลไหม้ คล้ายรอยกระสุนปืน

ความรุนแรงขึ้นอยู่กับ

1. จำนวนกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน (แอมแปร์)
2. แรงดันของกระแสไฟฟ้า (โวลท์) : *ทำให้หยุดหายใจ*
3. แรงเทียนหรืออัตราแรงดันของกระแสไฟฟ้า (วัตต์) : *หัวใจเต้นผิดปกติ*

ความต้านทานต่อการไหลของกระแสไฟฟ้าของร่างกาย

ปริมาณส่วนของร่างกาย	ความต้านทาน (โอห์ม)
ผิวหนังแห้ง	100,000-600,000
ผิวหนังเปียก	1,000
ภายในร่างกายจากมือถึงเท้า	400-600
ระหว่างหูสองข้าง	ประมาณ 100

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

8. การปฐมพยาบาล ผู้ที่ถูกไฟดูด

การช่วยเหลือ

1. ตัดกระแสไฟฟ้าเป็นวิธีที่ดีที่สุด
2. ใช้ฉนวนไฟฟ้าเขี่ยสายไฟหรือดึงตัวผู้ป่วยออก
3. ให้การช่วยเหลือตามอาการ

♥ หยุดหายใจ และหัวใจหยุดเต้น : ให้ปั๊มหัวใจ

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

9. การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (CPR)

ปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (Cardiopulmonary resuscitation : CPR) หมายถึง การช่วยเหลือผู้ที่หยุดหายใจหรือหัวใจหยุดเต้น ให้มีการหายใจและการไหลเวียนกลับคืนสู่สภาพเดิม ป้องกันเนื้อเยื่อได้รับอันตรายจากการขาดออกซิเจนอย่างถาวร ซึ่งสามารถทำได้โดยการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (Basic life support) ได้แก่ การผายปอด และการนวดหัวใจภายนอก

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

9. การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (CPR)

ภาวะหยุดหายใจ (Respiratory arrest)

และภาวะหัวใจหยุดเต้น (Cardiac arrest)

เป็นภาวะที่มีการหยุดการทำงานของอวัยวะในระบบทางเดินหายใจและการไหลเวียน เลือด ส่วนมากมักจะพบว่ามีการหยุดหายใจก่อนเกิดภาวะหัวใจหยุดเต้น และ ถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือที่ถูกต้องจะทำให้เสียชีวิตได้

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

9. การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (CPR)

สาเหตุของ การหยุดหายใจ

- ทางเดินหายใจอุดตันจากสาเหตุต่างๆ เช่น จากสิ่งแปลกปลอมอุดกั้นทางเดินหายใจ การแขวนคอ การถูกบีบรัดคอ การรัดคอ เป็นต้น
- ในเด็กเล็กสาเหตุจากการหยุดหายใจที่พบได้มากที่สุดคือ การสำลักสิ่งแปลกปลอมเข้าหลอดลม เช่น ของเล่นชิ้นเล็ก ๆ เมล็ดถั่ว เป็นต้น
- มีการสูดดมสารพิษ แก๊สพิษ ควันพิษ
- การจมน้ำ
- การบาดเจ็บที่ทรวงอก ทำให้ทางเดินหายใจได้รับอันตรายและเนื้อเยื่อได้รับบาดเจ็บ

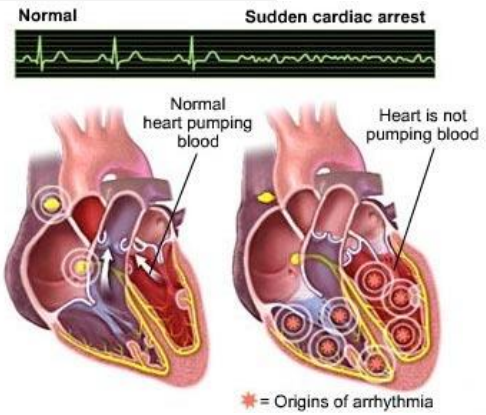

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

9. การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (CPR)

สาเหตุของ การหยุดหายใจ

- หัวใจวายจากโรคหัวใจ จากการออกกำลังกายมากเกินปกติ หรือตกใจหรือเสียใจกะทันหัน
- จากการสูญเสียเลือดมาก ทำให้กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด หรือมีเลือดมาเลี้ยงไม่เพียงพอ
- ทางเดินหายใจอุดกั้น ทำให้กล้ามเนื้อหัวใจได้รับออกซิเจนไม่เพียงพอ
- การได้รับยาเกินขนาดหรือการแพ้

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

9. การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (CPR)

สาเหตุของ การหยุดหายใจ

- เกิดจากกระไฟฟ้าแรงต่ำและแรงสูงดูด มีภาวะช็อคหมดสติ
- โรคระบบประสาท เช่น บาดทะยัก ไขสันหลังอักเสบ ทำให้กล้ามเนื้อหัวใจเป็นอัมพาต
- การได้รับพิษจากแมลงสัตว์กัดต่อย เช่น ผึ้ง ต่อ แตน ต่อยบริเวณ คอ หน้า ทำให้มีการบวมของเนื้อเยื่อของทางเดินหายใจและหลอดลมมีการหดเกร็ง
- การได้รับยากดศูนย์ควบคุมการหายใจ เช่น มอร์ฟีน ฝิ่น โคเคน บาร์บิทูเรต ฯลฯ
- โรคหัวใจ เช่น กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดไปเลี้ยงอย่างเฉียบพลัน
- มีการติดเชื้อของระบบทางเดินหายใจ และมีภาวะหายใจวายจากสาเหตุต่างๆ

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

การแจ้งขอความช่วยเหลือ

เบอร์โทรศัพท์ฉุกเฉิน เช่น 1669, 191

หรือเบอร์โทรศัพท์ของ รพ. ที่ใกล้ ที่เกิดเหตุ

โดยแจ้งข้อมูลดังนี้

(1) สถานที่เกิดเหตุ

(2) เกิดเหตุอะไร มีผู้บาดเจ็บกี่คน แต่ละคนมีอาการอย่างไร

(3) ให้การช่วยเหลือเบื้องต้นอย่างไร

(4) ชื่อผู้แจ้งที่ขอความช่วยเหลือ เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อกลับได้

(5) ให้การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ จนกว่าบุคลากรทางการแพทย์จะมาถึงที่เกิดเหตุ

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้ป่วย

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 374

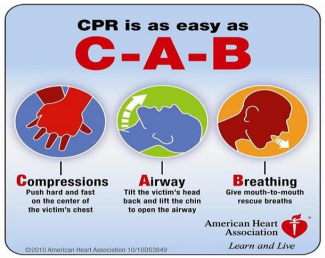
“ ผู้ใดเห็นผู้อื่นตกอยู่ในภยันตรายแห่งชีวิต
ซึ่งตนช่วยเหลือได้ แต่ไม่ช่วยตามความจำเป็น
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน
หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ”

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

การช่วยเหลือหลัก

- เชิดหน้า
- เชยคาง
- ตาดู
- หูฟัง
- แก้มสัมผัส

D = DANGER

- ความปลอดภัยของผู้ช่วยเหลือ ต้องมาก่อน

R = RESPONSE

- หมดสติหรือไม่

C = CIRCULATION

- ช่วยการทำงานของหัวใจ

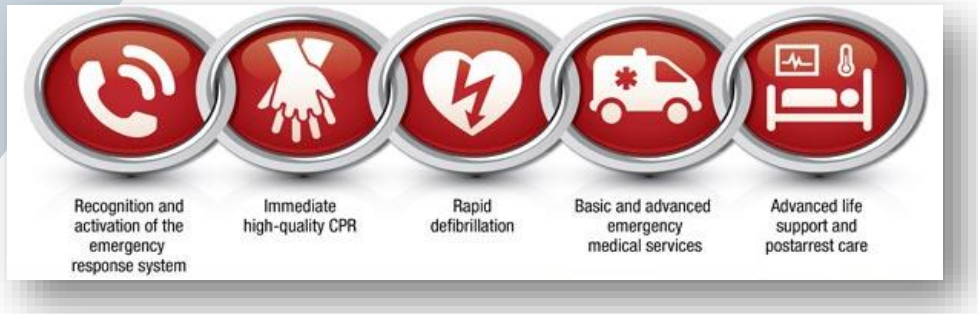
A = AIRWAY

- เปิดทางเดินหายใจ

B = BREATHING

- ช่วยการหายใจ ตามขั้นตอน C – B - A

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

การฟื้นคืนชีพของหัวใจและปอด

C Cardio(หัวใจ)

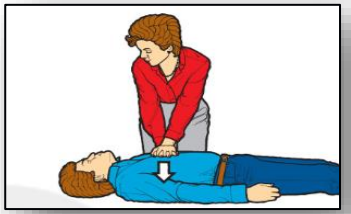
P Pulmonary (ปอด)

R Resuscitation (การฟื้นคืนชีพ)

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

การปฏิบัติ CPR มีทั้งหมด 3 ขั้นตอน

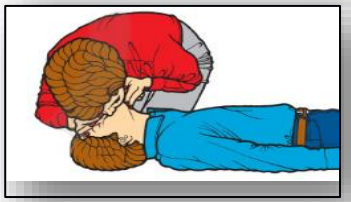
1. ขั้นตอน C (Circulation) การปั๊มหัวใจ ให้มีการไหลเวียนเลือด

2. ขั้นตอน A (Air Way) การเปิดทางเดินหายใจให้โล่ง

3. ขั้นตอน B (Breathing) การผายปอด นำอากาศและ Oxygen

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

การปฏิบัติอันดับ 1 : การปลุกเรียก ประเมินการรู้สติ (R : Response)

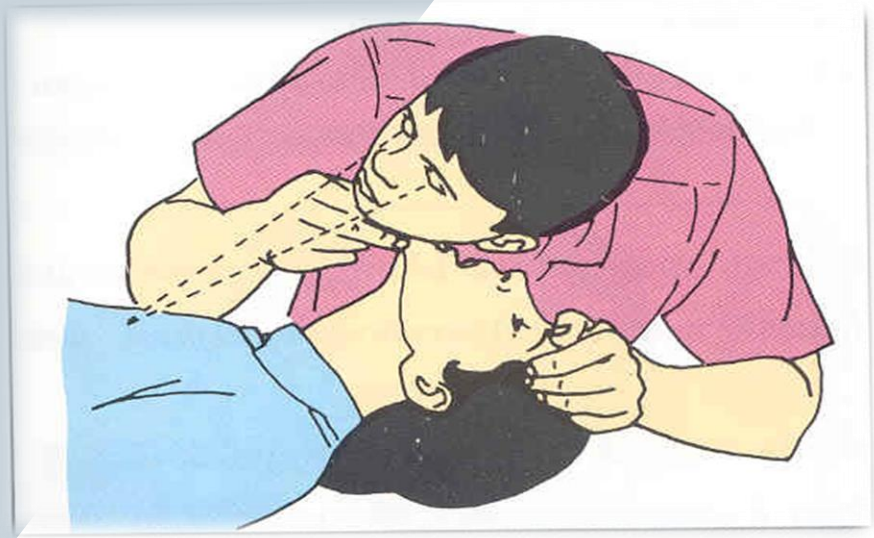

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

การปฏิบัติอันดับ 2 : ประเมินการหายใจ (ตาดู, หูฟัง, แก้มสัมผัส ให้ครบ 3 มิติ)

การตรวจการหายใจ

- มี ลมหายใจผ่านเข้าออกทางจมูก
- มี การเคลื่อนไหวของทรวงอก
- ริมฝีปาก ปลายเล็บไม่เขียวคล้ำ

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

การปฏิบัติอันดับ 2 : ประเมินการหายใจ (ตาดู, หูฟัง, แก้มสัมผัส ให้ครบ 3 มิติ)

การตรวจว่าผู้ป่วยไม่หายใจ

- ไม่มี ลมหายใจผ่านเข้าออกทางจมูก
- ไม่มี การเคลื่อนไหวของทรวงอก
- ริมฝีปากและปลายเล็บเขียวคล้ำ

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

การปฏิบัติอันดับ 3 : การเปิดทางเดินหายใจให้โล่ง (A : AIRWAY)

A : Airway หมายถึง

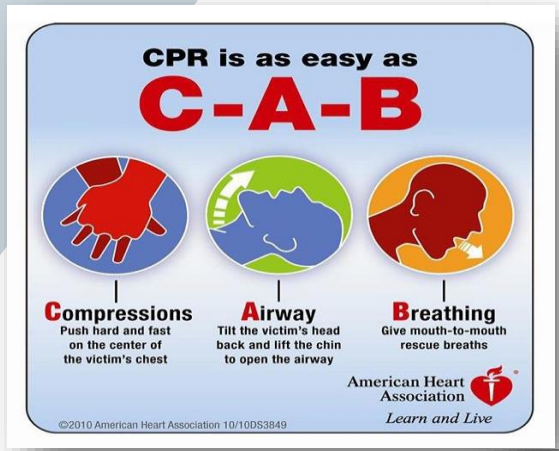
การเปิดทางเดินหายใจให้โล่ง ซึ่งเป็นการปฏิบัติการขั้นแรก ที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว เพราะเนื่องจากโคนลิ้นและกล่องเสียงมีการตกลงไปอุดทางเดินหายใจส่วนบนในผู้ป่วยที่หมดสติ ดังนั้นจึงต้องมีการเปิดทางเดินหายใจให้โล่ง โดยการดัดคางขึ้นร่วมกับการกดหน้าผากให้หน้าแหงนเรียกว่า “Head Tilt Chin Lift”

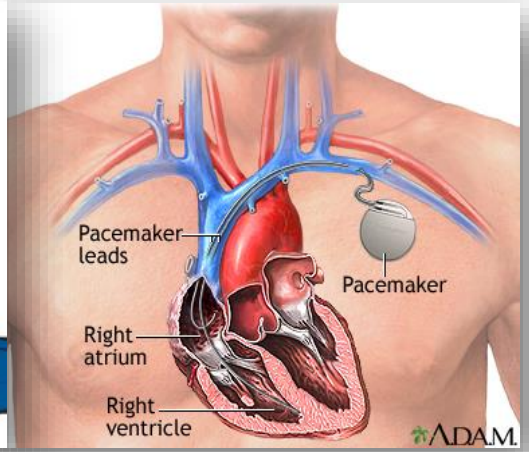
4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

การปฏิบัติอันดับ 4 : การกดหน้าอกหรือนวดหัวใจ (C : Circulation)

การกดหน้าอกหรือการนวดหัวใจให้มีการฉีดเลือดออกจากหัวใจ เพื่อดำรงไว้ซึ่งการไหลเวียนเลือดไปสู่อวัยวะสำคัญ เช่น ปอด สมอง หลอดเลือดไปเลี้ยงหัวใจ ไตและอวัยวะอื่น ๆ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ

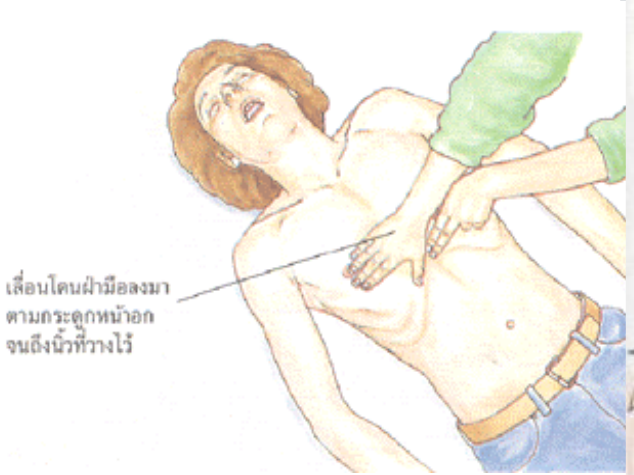

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

การปฏิบัติอันดับ 4 : การกดหน้าอกหรือนวดหัวใจ (C : Circulation)

การวัดตำแหน่งวางมือปั๊มหัวใจ	ตำแหน่งการวางมือ	ตำแหน่งการวางมือ

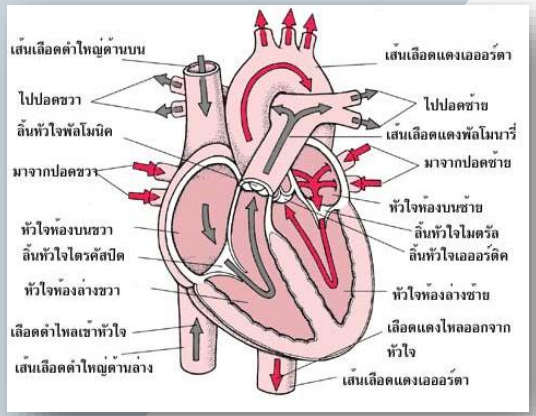

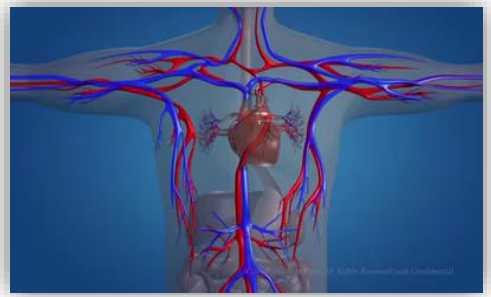

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

การปฏิบัติอันดับ 4 : การกดหน้าอกหรือนวดหัวใจ (C : Circulation)

<u>ภาพแสดงการไหลเวียน</u>

ของเลือดเข้า-ออกหัวใจ

(เส้นดำ=เลือดดำ / เส้นแดง=เลือดแดง)

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

การปฏิบัติอันดับ 4 : การกดหน้าอกหรือนวดหัวใจ (C : Circulation)

การช่วยเหลือหลัก

1. แขนตรงและตึง ไม่งอแขน

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

การปฏิบัติอันดับ 5 : การผายปอด B : Breathing

B : Breathing

1. ด้วยการเป่าปาก (Mouth to mouth)
2. เป่าจมูก (Mouth to nose)
3. วิธีการกดหลังยกแขนของโฮลเกอร์- นิลสัน (Back pressure arm lift or Holger- Nielson method)

คือ การช่วยหายใจ เนื่องจากการหายใจหยุดร่างกายจะมีออกซิเจนคงอยู่ในปอดและกระแสเลือดแต่ไม่มีสำรองไว้ใช้ ดังนั้นเมื่อหยุดหายใจ จึงต้องช่วยหายใจเป็นวิธีที่จะช่วยให้ออกซิเจนเข้าสู่ปอดผู้ป่วยได้ ซึ่งออกซิเจนที่เป่าออกไปนั้นมีออกซิเจนประมาณ 16-17 % ซึ่งเพียงพอสำหรับใช้ในร่างกาย สามารถทำได้หลาย

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

การปฏิบัติอันดับ 5 : การผายปอด B : Breathing

Mouth to Mouth

ปัจจุบันไม่นิยมเป่าปาก เนื่องจากเสี่ยงต่อการสัมผัสเชื้อโรค

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

ความสัมพันธ์ในการทำ CPR

	เด็กอ่อน	เด็กโต	ผู้ใหญ่
กดด้วย	2 – 3 นิ้วมือ	ส้นมือข้างเดียว	สองมือซ้อนกัน
กดลงลึกประมาณ	0.5 – 1 นิ้ว	1 – 1.5 นิ้ว	1.5 – 2 นิ้ว
อัตราการกด	100 ครั้ง/นาที		
อัตราการกด หน้าอก / เป่าปาก	100-120 ครั้ง/นาที	100-120 ครั้ง/นาที	100-120 ครั้ง/นาที
การนับ	นับ หนึ่งและสองและ สามและสี่ ห้า...สามสิบ	นับ หนึ่งและสองและสาม และ.....สามสิบ	นับ หนึ่งและสองและ สามและ..สามสิบ

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

การตรวจสภาพภายหลังการช่วยเหลือ

1. จับชีพจร

2. ตรวจการหายใจ

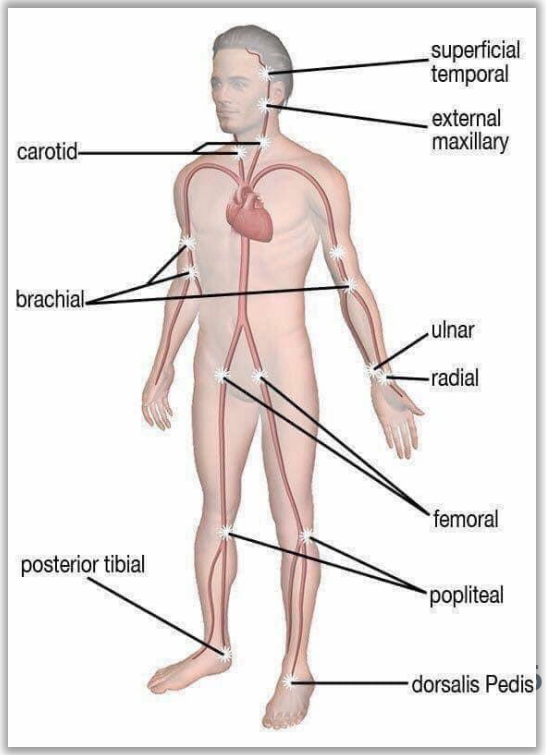
4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

ตำแหน่งของเส้นเลือดใหญ่

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

กดหน้าอก ไม่ต่ำกว่า 100 ครั้ง/นาที

จังหวะการนับ 1 และ 2 และ 3 และ 4 และ 5 และ 6 และ 7 และ 8 และ 9 และ 10 ... 11....12...13....14....30

ทำไปเรื่อยๆ แล้วประเมินการเต้นของหัวใจโดยจับชีพจรที่คอ

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

สรุป
ขั้นตอน

การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน CPR

1.ปลุกเรียกผู้ป่วย
ตรวจสอบว่าผู้ป่วย
รู้สึกตัวหรือไม่

2.ขอความช่วยเหลือ
เรียกผู้คนที่อยู่ในระยะใกล้
เข้ามาร่วมช่วยเหลือผู้ป่วย

3.โทรขอความช่วยเหลือ
1669

4.ตรวจสอบการหายใจ
หากผู้ป่วยไม่หายใจ
ให้ทำการช่วยฟื้นคืนชีพทันที

5.ช่วยฟื้นคืนชีพด้วยการกดหน้าอก

- จัดท่าให้ผู้ป่วยนอนหงาย วางส้นมือข้างหนึ่งตรงครึ่งล่างกระดูกหน้าอก และวางมืออีกข้างประสานกันไว้
- แขนเหยียดตรง ให้หัวไหล่อยู่เหนือผู้ป่วย
- กดลึกประมาณ 5-6 ซม. ความเร็ว 100-120 ครั้ง/นาที จนกว่ารถพยาบาลฉุกเฉินจะมาถึง

ที่มา : สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

อันตรายจากการปฏิบัติไม่ถูกวิธี

1. วางมือไม่ถูกต้อง	กระดูกซี่โครงหัก
2. ไม่ผ่อนแรงหลังกดหน้าอก	ปริมาณเลือดเข้าหัวใจไม่เพียงพอ
3. กด เร็ว..แรง..ลึก	หัวใจช้ำ
4. เปิดทางเดินหายใจไม่เต็มที่	ลมเข้าปอดน้อย
5. เป่าลมเข้ามากเกินไป	ท้องอืด...อาเจียน

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

การปฏิบัติที่ถูกวิธี

1. เน้นกดหน้าอกอย่างถูกต้อง ทั้งอัตราเร็ว ความลึก การปล่อยให้หน้าอกกลับคืนจนสุด การขัดจังหวะการกดหน้าอก ให้น้อยที่สุดและหลีกเลี่ยงการช่วยหายใจที่มากเกินพอดี

2. มีการเปลี่ยนแปลงลำดับขั้นในการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานจาก A-B-C เป็น C-A-B

3. กดหน้าอกด้วยอัตราเร็วอย่างน้อย 100-120 ครั้ง/นาที

4. กดหน้าอกด้วยความลึกอย่างน้อย 2 นิ้ว (5 เซนติเมตร) จาก 1/2-2 นิ้ว

4. การช่วยเหลือผู้ประสบอันตรายจากไฟฟ้าและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น(CPR)

สิ่งที่ ควรทำและไม่ควรทำ ในการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานสำหรับ

ควรทำ	ไม่ควรทำ
ดำเนินการกดหน้าอกที่อัตราเร็ว 100-120 ครั้ง/นาที	กดที่อัตราเร็วที่ช้ากว่า 100 ครั้ง/นาที หรือเร็วกว่า 120 ครั้ง/นาที
กดที่ความลึกอย่างน้อยที่สุด 2 นิ้ว (5 เซนติเมตร)	กดที่ความลึกน้อยกว่า 2 นิ้ว (5 เซนติเมตร) หรือมากกว่า 2.4 นิ้ว (6 เซนติเมตร)
ปล่อยให้หน้าอกขยายกลับได้เต็มที่หลังจากการกดแต่ละครั้ง	พิงบนหน้าอกระหว่างการกด
เว้นระยะในการกดให้น้อยที่สุด	เว้นระยะการกดเป็นเวลามากกว่า 10 วินาที
ช่วยหายใจอย่างเพียงพอ (ผายปอด 2 ครั้งหลังการกด 30 ครั้ง การผายปอดแต่ละครั้งมากกว่า 1 วินาทีและสามารถทำให้หน้าอกยกตัวขึ้นได้ในแต่ละครั้ง)	ช่วยหายใจมากเกินไป (เช่น การผายปอดบ่อยเกินไปหรือการผายปอดด้วยแรงที่มากเกินไป)

เอกสารประกอบการอบรม

ประจำปี 2566

“THANKS YOU”